

วิศวกรรมศาสตร์: การเมืองการปกครองที่พึ่งพา

Engineering and Political Science: Dependent Politics and Government

นุกูล ชื่นฟัก^{1*}, วรลักษณ์ ลลิตศศิวิมล², นิวัตน์ สวัสดิ์แก้ว³, พิมพ์ณดา เขมกุลนาถ⁴,
สามารถ วราดิศัย⁵, พัชรธีรา สุวรรณวงษ์⁶, สุนิตดา ชูสวัสดิ์⁷ และอดิศักดิ์ หวานใจ⁸

Nukool Chinfuk^{1*}, Worluck Lalitsasivimol², Niwat Sawatkaew³,
Pimnada Khemkullanat⁴, Samart Waradesai⁵, Phattheera Suwannarong⁶,
Sunitda Choosawat⁷ and Adisak Wanchai⁸

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., สาขาวิชาการบริหารจัดการท้องถิ่น, คณะรัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

¹ Assistant Professor Dr., Department of Local Government, Faculty of Political Science, Hatyai University.

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารธุรกิจ, คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

² Assistant Professor Dr., Doctor of Philosophy in Business Administration Program, Hatyai Business School, Hatyai University.

³ ดร., หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน, คณะรัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

³ Dr., Master of Public Administration Program, Department of Public and Private Management, Faculty of Political Science, Hatyai University.

⁴ อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาอังกฤษ, วิทยาลัยนานาชาติดิษยะศริน, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

⁴ Lecturer of Bachelor of Education Program in English, Didysarin International College, Hatyai University.

⁵ อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, คณะรัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

⁵ Lecturer of Department the Public Administration, Faculty of Political Science, Hatyai University.

⁶ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการเมืองการปกครอง, คณะรัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

⁶ Lecturer Department of Politics and Government, Faculty of Political Science, Hatyai University.

⁷ อาจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาทั่วไป, คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

⁷ Lecturer of Department General Education, Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University.

⁸ อาจารย์ประจำสาขาสาธารณสุข, คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

⁸ Lecturer of Community Public Health Department, Faculty of Science and Technology, Hatyai University

*Corresponding author, E-mail: nukool@hu.ac.th

บทคัดย่อ

วิศวกรรมศาสตร์ เป็นศาสตร์ที่ว่าด้วยการบูรณาการร่วมกัน ระหว่างการบริหาร การปกครอง บ้านเมืองให้มีความสุข การพัฒนาความเจริญให้กับประเทศด้วยระบบกลไก ความร่วมมือ ในเชิงบูรณาการ ด้านสาธารณูปโภค ซึ่งเป็นปัจจัยขั้นพื้นฐาน ในการใช้งานของมนุษย์ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ เช่น ถนน อาคารสถานที่ ระบบน้ำ ชลประทาน วิศวกรรมขนส่งทางบก ทางเรือ ทางอากาศ เป็นต้น ในส่วนของ ทักษะคติ หรือมุมมองทางความคิดของนักศึกษาในชั้นเรียน ในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพึ่งพา สำหรับความเข้าใจในหลักวิชารัฐศาสตร์ และหลักวิศวกรรมศาสตร์ ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐศาสตร์กับ วิศวกรรมศาสตร์ นักศึกษามองว่า การพัฒนาประเทศที่มีความจำเป็น ผู้บริหารประเทศ นักการเมืองต้องมีการกำหนดทิศทาง และวางแผนนโยบายโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ตลอดจนพื้นฐาน ของนักการเมือง ควรมีความรู้ ในเชิงวิศวกรรมศาสตร์ เพื่อเป็นรากฐานให้กับระบบสาธารณูปโภคในทุก พื้นที่ที่ต้องพึ่งพาศาสตร์ทั้ง 2 เข้าด้วยกัน

คำสำคัญ: วิศวกรรมศาสตร์, รัฐศาสตร์, การพึ่งพา

Abstract

Engineering is a science that integrates between administration and governance of a country live happily. The prosperity development to the country through a system and a cooperation in terms of integration in public utilities is the basic factor. Its roads, buildings, water and irrigation systems, transport engineering: by land, water, and air are essential elements for human use. The students' attitude or perspective in the classroom have various issues related to dependence. The understanding aspects of the students show the relationship between political science and engineering which is important for the developing country. Therefore, the government administrators and politicians need to determine the direction and plan infrastructure policy to make the most benefit out of it. In addition, engineering is the basic knowledge of the politicians to be the foundation for public utilities in all areas which need to rely on both two sciences.

Keywords: Engineering, Political Science, Dependence

บทนำ

การบริหารการพัฒนาในแต่ละประเทศ มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้ศาสตร์ที่มีองค์ประกอบในหลากหลายสาขาวิชา โดยเฉพาะวิศวกรรมศาสตร์ ซึ่งเป็นศาสตร์ที่บูรณาการในด้านโครงสร้างพื้นฐานของระบบสาธารณูปโภค ที่จำเป็นต่อการดำรงชีพของมนุษย์ในโลกปัจจุบัน เช่น น้ำ การเห็นถึงคุณค่าการใช้ น้ำ บริโภค น้ำเพื่อการเกษตรกรรม น้ำเพื่ออุตสาหกรรม หรือน้ำเพื่อใช้ในกิจกรรมประจำวัน ดื่มน้ำ และประกอบอาหาร เป็นต้น ย่อมมีความคิดริเริ่ม เกิดจากศาสตร์ที่พูดถึง วิศวกรรม ชลประทาน หรือวาริชศาสตร์ แม้กระทั่งระบบสาธารณูปโภค เพื่อสาธารณะ ถนนหนทาง การก่อสร้างรถไฟ รถไฟฟ้า บนดิน ใต้ดิน อาคารสถานที่ ล้วนเป็นศาสตร์ที่ว่าด้วย เรื่อง วิศวกรรมโยธา มนุษย์ใช้ไฟฟ้า จากแสงสว่าง จากกระแสไฟฟ้า เป็นศาสตร์ที่ว่าด้วย เรื่อง วิศวกรรมไฟฟ้า แม้กระทั่ง เราใช้โทรศัพท์ คอมพิวเตอร์ สัญญาณ Internet ศาสตร์ที่ว่าด้วย เรื่อง วิศวกรรมสื่อสาร วิศวกรรมคอมพิวเตอร์ ซึ่งศาสตร์แต่ละสาขาจะแตกย่อย เพื่อให้มีการแบ่งแยกขององค์ความรู้ นำมาใช้ประยุกต์ เพื่อสร้างรายได้ ความเป็นอยู่ นั้นหมายถึง การทำให้คุณภาพ และคุณค่าของมนุษย์ให้ดียิ่งขึ้น ในปัจจุบันมีวิศวกรรมศาสตร์ หลายสาขา อาทิเช่น วิศวกรรมไฟฟ้า วิศวกรรมโยธา วิศวกรรมสื่อสาร วิศวกรรมเครื่องกล วิศวกรรมอุตสาหการ วิศวกรรมแมคคาทรอนิกส์ วิศวกรรมเหมืองแร่ วิศวกรรมชลประทาน วิศวกรรมคอมพิวเตอร์ วิศวกรรมขนส่ง ศาสตร์ดังกล่าวเป็นศาสตร์ที่มีมาก่อน ในปัจจุบันเพื่อให้ทันเหตุการณ์ สถานการณ์ และความเจริญก้าวหน้าของโลก มีศาสตร์ทางด้านวิศวกรรมศาสตร์ใหม่ ๆ เปิดให้มีการเรียนการสอน เช่น วิศวกรรมโลจิสติกส์ วิศวกรรมขนส่งระบบราง วิศวกรรมอากาศยาน วิศวกรรมดิจิทัล เป็นต้น สอดคล้องกับ อภิสัทธิ์ ธงไชย (2556) ได้สรุปความหมายของวิศวกรรมไว้ว่า เป็นการออกแบบ (Design) วางแผน (Planning) การแก้ปัญหา (Problem Solving) การใช้องค์ความรู้จากศาสตร์ต่าง ๆ มาสร้างสรรค์ผลงาน ซึ่งเป็นการรวมเอาองค์ความรู้โดยเฉพาะวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้และเชื่อมโยงกับโลกแห่งความเป็นจริง

รัฐศาสตร์เป็นศาสตร์ที่ว่าด้วยเรื่องการปกครอง การบริหารบ้านเมือง การบริหารท้องถิ่น การพัฒนาท้องถิ่น การบริหารประเทศชาติบ้านเมือง การเมือง เปรียบเสมือน การปกครองบ้านเมืองให้สงบสุข สันติสุข และเป้าหมายสูงสุด ประชาชนอยู่ดี มีความสุข มีสวัสดิการที่ดีจากรัฐบาล มีรายได้เพียงพอในการดำรงชีพของครอบครัว ดังนั้น นักการเมือง หรือนักปกครอง ต้องบูรณาการความคิดเชิงสร้างสรรค์ ในแต่ละศาสตร์เข้าด้วยกันอย่างลงตัว ในระบบการเรียนการสอนของ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ โดยคณะรัฐศาสตร์ ปัจจุบัน มีนักศึกษารวมทุกชั้นปี (ปี1-4) จำนวน 206 คน (ปีการศึกษา 2562) มี 3 สาขาวิชา ประกอบด้วย สาขาวิชาการบริหารจัดการท้องถิ่น สาขาวิชาการเมืองการปกครอง สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ในระดับปริญญาตรี ผู้วิจัยสนใจศึกษาเฉพาะกรณี นักศึกษาคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ปีการศึกษา 2561-2563 จำนวน 92 คน ในบริบทของการบูรณาการ การเมืองการปกครอง ที่ต้องพึ่งพา วิศวกรรมศาสตร์ และรัฐศาสตร์เข้าด้วยกัน เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง กระบวนการรายวิชาให้พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลง ของสถานการณ์โลกในเชิงบูรณาการต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาทัศนคติของนักศึกษาคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ในความเข้าใจบริบทของการเมืองการปกครอง ที่พึ่งพาศาสตร์ผสมผสานระหว่าง วิศวกรรมศาสตร์กับรัฐศาสตร์

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับรัฐศาสตร์

Aristotle (384 – 322 ปีก่อน ค.ศ.) กล่าวว่า “มนุษย์นั้นโดยธรรมชาติเป็นสัตว์สังคม ที่ต้องอาศัยอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มเป็นหมู่คณะ” หรือหลายครั้งเราได้ยินว่า “มนุษย์เป็นสัตว์การเมือง” (Political animal) ดังนั้น เมื่อมนุษย์มาอยู่ร่วมกันหากมิได้กำหนดกติกาอะไรสักอย่างขึ้นมาจำกัดการอยู่ร่วมกันของมนุษย์แล้วนั้น มนุษย์ด้วยกันเองยังเชื่อว่าน่าจะทำให้เกิดความสับสนวุ่นวายขึ้นในสังคม และการอยู่ร่วมกันของมนุษย์ เนื่องจากโดยธรรมชาติของมนุษย์นั้น ป่าเถื่อน ขลาดกลัวและไม่เป็นระเบียบดังที่ โทมัส ฮอบส์ (Thomas Hobbes ค.ศ. 1588-1679) ได้เคยกล่าวไว้ว่า เมื่อมนุษย์จำเป็นต้องอาศัยอยู่ร่วมกันในสังคมภายใต้กติกาแล้ว ก็จำเป็นต้องอยู่ในตัวเองที่จะต้องกำหนดตัวผู้นำมาทำหน้าที่ควบคุมดูแลให้สังคมหรือการอยู่ร่วมกันของมนุษย์ดำเนินไปได้ด้วยความเรียบร้อย และโดยที่มนุษย์จำเป็นต้องปกครองกันนั้น หากเกิดปัญหาขึ้นในระหว่างมนุษย์ด้วยกัน หรือการจะทำให้สังคมมีความเจริญก้าวหน้าขึ้นไปอีก หลีกเลียงมิได้เสียที่จะต้องเกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจทางการเมือง อันมีความหมายและบริบทที่สะท้อนออกมาในเรื่องของการใช้อำนาจเพื่อการปกครองประชาชน

การเมืองการปกครองซึ่งเป็นสภาพการณ์และผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำของมนุษย์ จึงเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์ กับชีวิตของมนุษย์อย่างมีอาจปฏิเสธได้ ซึ่งก็เป็นธรรมดาอยู่เองที่ผู้ใดก็ตาม จำเป็นต้องให้ความสนใจกับเรื่องการเมืองการปกครองไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง เนื่องจากสิ่งใดที่ออกมาจากสถาบันทางการเมือง ไม่ว่าจะเป็นฝ่ายนิติบัญญัติที่ทำหน้าที่ในการตรากฎหมายต่าง ๆ เพื่อบังคับใช้ มาจากรัฐบาลในรูปของนโยบายสาธารณะ (Public Policies) โครงการพัฒนา และงานต่าง ๆ ที่ประกอบขึ้นหรือดำเนินไปโดยภาคราชการ รวมไปถึงการตัดสินใจหรือข้อพิพาทที่เกิดขึ้นระหว่างบุคคลต่อบุคคล และบุคคลกับรัฐ เหล่านี้ล้วนแต่เป็นเรื่องที่การเมืองส่งผลกระทบต่อทุกคนอย่างที่ไม่อาจมองข้ามไปได้ ดังนั้นเราจึงจำเป็นต้องเข้าใจทั้งทางการเมืองและการปกครองไปควบคู่กัน

การเมือง (Politics) หมายถึง เรื่องที่เกี่ยวกับการแข่งขันเพื่อแสวงหาอำนาจ หรือเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการแสวงหาอำนาจ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสังคมส่วนรวมหรือส่วนใหญ่ของสังคม การปกครอง (Government) หมายถึง เรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารวาง ระเบียบกฎเกณฑ์สำหรับสังคม เพื่อสร้างความเสมอภาคเป็นธรรมแก่สังคม เพื่อให้สังคมมีความสุข หรือเพื่อให้เกิดการบำบัดทุกข์บำรุงสุข การเมืองและการปกครองจะมีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกัน เพราะการเมืองจำเป็นต้องอาศัยอำนาจคือการเมืองจึงจะสามารถดำเนินการได้สำเร็จ ดังนั้น การศึกษาเรื่องการเมืองการปกครองจึงหมายถึง การศึกษาเกี่ยวกับองค์กรที่ใช้อำนาจ และระเบียบกฎเกณฑ์การใช้อำนาจทางการบริหาร อำนาจอธิปไตย (Sovereignty) หมายถึง อำนาจเด็ดขาดและเต็มที่จะบัญญัติ บังคับ และตัดสินกฎหมายสำหรับภาครัฐและประชาชน

ภายในอาณาเขตของตนเอง คือ สามารถที่จะดำเนินกิจการภายในหรือภายนอกประเทศได้โดยอิสระ ไม่ถูกบังคับ ควบคุม หรือแทรกแซงโดยประเทศอื่น (พรเศรษฐีวุฒิ ปัญญาอิสกุล, 2564)

โดยสรุป การเมืองและการปกครองจึงเป็นการศึกษาเกี่ยวกับการวางระเบียบกฎหมายเกณฑ์ในการบริหารบ้านเมืองของรัฐ โดยใช้อำนาจทางการเมืองเป็นเครื่องมือ เพื่อให้มนุษย์มีทั้งความสุขทั้งในความหมายของวัตถุประสงค์และนามธรรม คือ สุขทั้งร่างกายและจิตใจ

ในขณะที่ทรัพยากรหรือสิ่งที่มีคุณค่าในสังคมมีอยู่อย่างจำกัด แต่ความต้องการมีมากเกินไป การแก่งแย่งแข่งขัน ซึ่งใครจะเป็นผู้ชี้ขาด ตัดสิน หรือมีอำนาจบังคับทำให้เกิดความยุติธรรมและความเป็นธรรมโดยใช้กฎ กติกา ข้อบังคับ หรือกฎหมายใด ๆ เพื่อคุ้มครองความปลอดภัยของมนุษย์ของทุกคนในรัฐ ซึ่งทางรัฐศาสตร์เรียกผู้ที่มีอำนาจนี้ว่า รัฐอธิปไตย หรือ องค์อธิปไตย (Sovereign) หรือผู้ปกครอง (ในประเทศไทย รัฐอธิปไตยแบ่งออกเป็น 3 ฝ่าย ได้แก่ นิติบัญญัติ ฝ่ายบริหารและฝ่ายตุลาการ) ส่วนอำนาจสูงสุดที่ใช้ในการปกครองของประเทศ แสดงถึงอำนาจสูงสุดภายในรัฐ และความเป็นอิสระที่ไม่ต้องขึ้นกับรัฐอื่น แบ่งออกเป็น 3 ส่วน (ชันวา สุดตา, 2564) คือ

1. อำนาจนิตินิติบัญญัติ คือ อำนาจในการออกกฎหมาย
2. อำนาจบริหาร คือ อำนาจในการบริหารประเทศตามกฎหมาย โดยผู้ปกครองหรือรัฐบาล
3. อำนาจตุลาการ คือ อำนาจในการพิจารณาตัดสินคดีความตามกฎหมาย

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีพึ่งพา

ทฤษฎีพึ่งพา (Dependency theory) เป็นทฤษฎีภาวะทันสมัยไม่สามารถนำไปใช้ในประเทศด้อยพัฒนาได้สำเร็จ คนรวยยิ่งรวย แต่คนจนยิ่งจนลง “รวยกระจุก แต่จนกระจาย” Rual Prebisch จาก The UN Economic Commission for Latin America: ECLA จำแนกประเทศตามระดับการพัฒนา เป็น 2 ประเภท ประเทศศูนย์กลาง (Center) พัฒนาแล้ว ประเทศรอบนอก (Periphery) ด้อยพัฒนา ความสัมพันธ์ที่ไม่เสมอภาคระหว่างประเทศศูนย์กลางประเทศรอบนอก ความสัมพันธ์เชิงแลกเปลี่ยนที่ไม่เท่าเทียมกันระหว่างประเทศทุนนิยมที่พัฒนาแล้ว กับประเทศที่กำลังพัฒนาหรือประเทศในโลกที่ 3 ความสัมพันธ์ที่ไม่เท่าเทียมกัน คือ เป็นความสัมพันธ์แบบครอบงำพึ่งพา (Dominant dependent) เศรษฐกิจของประเทศที่ถูกครอบงำ (Dominant) จะไม่สามารถขยายตัวได้ หรือถ้าขยายตัวก็เป็นเพียงผลสะท้อนมาจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศที่ครอบงำเท่านั้น ก่อให้เกิดความผิดปกติในระบบตลาดโลก 2 ประการ เกิดการแบ่งงานกันทำที่ผิดปกติ เกิดการผูกขาดปัจจัยการผลิตและสินค้า ทำให้สินค้าขึ้นปฏุมถูกกดราคา สินค้าอุตสาหกรรมถูกโก่งราคา ผลประโยชน์ทางการค้าระหว่างประเทศตกอยู่กับประเทศศูนย์กลาง ประเทศรอบนอกไม่สามารถพัฒนาได้เท่าที่ควร ประเทศรอบนอกต้องตกอยู่ในสภาพพึ่งพาไม่มีที่สิ้นสุด (เชษฐา พวงหัตถ์, 2558, เสรี พงศ์พิศ, 2563)

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับวิศวกรรมศาสตร์

วิศวกรรมศาสตร์ เป็นสาขาความรู้และวิชาชีพเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ประยุกต์วิทยา (เทคโนโลยี) วิทยาศาสตร์และความรู้ทางคณิตศาสตร์ เพื่อใช้ประโยชน์จากกฎทางธรรมชาติและทรัพยากรประยุกต์ใช้ วัสดุ, โครงสร้าง, เครื่องจักร, เครื่องมือ, ระบบ และกระบวนการ เพื่อการตอบสนองต่อจุดประสงค์ที่ต้องการได้อย่างปลอดภัยและเชื่อถือได้ America Engineers' Council Professional Development (ECPD, ซึ่งต่อมาคือ ABET) ได้ให้นิยามเกี่ยวกับวิศวกรรมศาสตร์เอาไว้ดังนี้

วิศวกรรมศาสตร์ คือ การประยุกต์ใช้หลักการทางวิทยาศาสตร์อย่างสร้างสรรค์ เพื่อการออกแบบและพัฒนาโครงสร้าง, เครื่องจักร, เครื่องมือ, หรือกระบวนการการผลิต หรืองานเพื่อการใช้ประโยชน์สิ่งเหล่านี้โดด ๆ หรือประยุกต์เข้าด้วยกัน หรือเพื่อการสร้าง หรือการใช้งานสิ่งเหล่านั้นด้วยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งที่ใช้งานอย่างหมดจด หรือเพื่อการพยากรณ์พฤติกรรมของสิ่งเหล่านั้นภายใต้สภาวะที่เจาะจง สิ่งที่กำลังกล่าวมาทั้งหมดนี้ จำต้องคำนึงถึงความมุ่งหมายในการใช้งาน, ความคุ้มค่าในการปฏิบัติการ และความปลอดภัยต่อชีวิต และทรัพย์สินด้วย (วิศวกรรมความรู้, 2555)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (focus group) โดยมีขั้นตอนการจัดกิจกรรม ดังนี้

1. กิจกรรมสนทนากลุ่มกับนักศึกษา คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ระหว่างปีการศึกษา 2561-2563 ชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 92 คน จากการเรียนรู้ร่วมกัน
2. กิจกรรมการศึกษา ค้นคว้า หาข้อมูลการศึกษาตามอัธยาศัย ตลอดจน การค้นคว้าอิสระ และการติดตามสถานการณ์ บ้านเมืองในปัจจุบัน

ตารางที่ 1 จำนวนนักศึกษาที่แสดงความคิดเห็นในประเด็น วิศวกรรมศาสตร์

ลำดับ	สาขาวิชา	จำนวนนักศึกษาที่แสดงความคิดเห็น			
		ปีการศึกษา 2561	ปีการศึกษา 2562	ปีการศึกษา 2563	หมายเหตุ
1.	สาขาวิชา การบริหารจัดการ ท้องถิ่น	10	7	17	34
2.	สาขาวิชาการเมืองการ ปกครอง	15	14	10	39
3.	สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์	8	6	5	19
รวมทั้งหมด		33	27	32	92

ข้อคำถามสำหรับการจัดกิจกรรมโฟกัสกรุป (focus group) กับนักศึกษาระหว่างปีการศึกษา 2561-2563 ดังนี้

คำถามที่ 1 ความเข้าใจในหลักรัฐศาสตร์

คำถามที่ 2 ความเข้าใจในหลักวิศวกรรมศาสตร์

คำถามที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างวิศวกรรมศาสตร์กับรัฐศาสตร์

คำถามที่ 4 พื้นฐานของนักการเมือง ควรมีความรู้พื้นฐานในเชิงวิศวกรรมศาสตร์

คำถามที่ 5 ความเข้าใจในเชิงทฤษฎีการพึ่งพา

คำถามที่ 6 ทศนคติของนักการเมืองต่อระบบโครงสร้างพื้นฐานในระบบสาธารณสุขูปโภคของ

ประเทศไทย

คำถามที่ 7 อื่น ๆ

ผลการวิจัย

วิศวกรรมศาสตร์ : การเมืองการปกครองที่ต้องพึ่งพาตามทัศนคติของนักศึกษา คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ชั้นปีที่ 1-4 ปีการศึกษา 2561-2563 จำนวน 92 คน โดยมีประเด็นคำถามทั้งหมด 7 ข้อคำถาม เป็นการจัดกระบวนการแบบสนทนากลุ่ม ในชั้นเรียน ดังนี้

คำถามที่ 1 ความเข้าใจในหลักรัฐศาสตร์

นักศึกษาทุกชั้นปี (ปีที่ 1-4) ร้อยละ 100 แสดงความคิดเห็นในภาพรวมว่า เป็นพื้นฐานที่นักศึกษาต้องเข้าใจในบริบททุกภาคส่วน เช่น ความหมายทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ประวัติความเป็นมา การเมืองการปกครองในอดีต ปัจจุบัน เป็นต้น มีนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่เข้ามาเรียนในเทอมที่ 1 จำนวน 2 คน แสดงความคิดเห็นว่า หลักรัฐศาสตร์ ไม่ได้เรียนมาตั้งแต่ชั้นมัธยมที่ 6 ก่อนจบการศึกษา พบว่า แนวคิดของนักทฤษฎีชาวต่างชาติ ค่อนข้างเข้าใจได้ยาก แต่เมื่อผู้สอนอธิบายโดยละเอียด ส่งผลลัพธ์ให้มีแนวทางการเรียนการสอนที่ดีขึ้น

คำถามที่ 2 ความเข้าใจในหลักวิศวกรรมศาสตร์

นักศึกษาทุกชั้นปี (ปีที่ 1-4) แสดงความคิดเห็นในภาพรวมจากการสนทนากลุ่มว่า จะเข้าใจว่าเป็นเรื่องเฉพาะทางที่เกี่ยวกับงานก่อสร้างขนาดใหญ่ เช่น อาคารสถานที่ ถนนหนทาง รถไฟฟ้า รถไฟใต้ดิน อุโมงค์ เขื่อนเก็บน้ำ เป็นต้น เมื่ออาจารย์ผู้สอนได้อธิบายเพิ่มเติมว่า หลักวิศวกรรมศาสตร์ มีหลายแขนง เช่น วิศวกรรมโยธา วิศวกรรมเครื่องกล วิศวกรรมพลังงาน วิศวกรรมเหมืองแร่ วิศวกรรมแมคคาทรอนิกส์ วิศวกรรมโลจิสติกส์ วิศวกรรมอุตสาหการ วิศวกรรมเคมี วิศวกรรมปิโตรเลียม วิศวกรรมอากาศยาน วิศวกรรมคอมพิวเตอร์ เป็นต้น ซึ่งแต่ละศาสตร์ แต่ละแขนงวิชา มีความแตกต่างกันไม่เหมือนกัน แต่ทุกแขนงวิชา เป็นโครงสร้างพื้นฐาน ที่เป็นองค์ประกอบ เป็นพื้นเพอง ที่สัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่อง เป็นเหตุเป็นผลที่ก่อให้เกิดการพัฒนาในระบบสาธารณสุขูปโภคของรัฐบาล และภาคเอกชน เช่น การสร้างถนน เป็นปัจจัยพื้นฐานในการขนส่งสินค้า การสัญจร การสร้างเขื่อน เพื่อประโยชน์ ทางการเกษตร

การชลประทาน การผลิตกระแสไฟฟ้า ตลอดจนเป็นแหล่งท่องเที่ยว เมื่อทำความเข้าใจดังนี้แล้ว นักศึกษาร้อยละ 100 เข้าใจในหลักวิศวกรรมศาสตร์

คำถามที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างวิศวกรรมศาสตร์กับรัฐศาสตร์

จากข้อคำถามดังกล่าว นักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 แสดงความคิดเห็นว่า หากไม่ได้แยกศาสตร์ทั้ง 2 ศาสตร์ ออกจากกัน จะเป็นเรื่องที่น่าใจค่อนข้างยาก ว่าจะมีความสัมพันธ์เป็นเช่นไร เนื่องจากเหตุและผล ศาสตร์ที่ว่าด้วยรัฐศาสตร์ จะจินตภาพเป็นหลักว่า ด้วยการเมืองการปกครอง และการบริหารประเทศ ส่วนศาสตร์ที่ว่าด้วย วิศวกรรมศาสตร์ จะจินตภาพเป็นหลักว่าด้วยการก่อสร้าง การทำสิ่งประดิษฐ์สิ่งใหม่ ๆ การซ่อมบำรุง สิ่งที่เกิดขึ้นมาเพื่อความสะดวก สบาย เมื่ออาจารย์ผู้สอนทำความเข้าใจระหว่าง ความสัมพันธ์ด้านวิศวกรรมศาสตร์กับรัฐศาสตร์ เป็นบริบท เชิงบูรณาการร่วมกันได้ นักปกครอง จำนวนมากมีพื้นฐานทางด้านวิศวกรรมศาสตร์มาก่อน เมื่อเข้ามาปกครองบ้านเมืองจึงนำหลักรัฐศาสตร์มาบูรณาการร่วมกันได้ ทำให้นักศึกษาเข้าใจในพื้นฐานของทั้งสองศาสตร์ ในระดับที่ดี สามารถอธิบายบริบทดังกล่าวได้

คำถามที่ 4 พื้นฐานของนักการเมืองควรมีความรู้ด้านวิศวกรรมศาสตร์หรือไม่

นักศึกษาส่วนใหญ่ให้คำตอบว่า ถ้ามีความรู้ด้านวิศวกรรมศาสตร์ยิ่งดี ด้วยเหตุผลว่า การพัฒนา บริหารประเทศ ถ้าเข้าใจในระบบ สาธารณูปโภค จะเข้าใจการเข้าถึงประชาชนได้ ในระดับที่ดี แต่ถ้าหากว่าไม่ได้มีพื้นฐาน ทางด้านวิศวกรรมศาสตร์ และเข้ามาบริหารประเทศ ก็สามารถทำได้ จะเห็นได้ใน ปัจจุบัน หากตรวจสอบข้อมูลประวัติการศึกษาของนักการเมืองระดับประเทศ และท้องถิ่นแล้ว ส่วนมากจบ การศึกษาด้าน สังคมศาสตร์ รัฐศาสตร์ นิติศาสตร์ บริหารธุรกิจ แต่ก็สามารถบูรณาการร่วมกันได้

คำถามที่ 5 ความเข้าใจในเชิงทฤษฎีการพึ่งพา

นักศึกษาร้อยละ 100 แสดงความคิดเห็นว่า เป็นแนวคิดเศรษฐกิจที่ต้องพึ่งพาตนเอง ในด้านการ บริหารครัวเรือน จนถึงการบริหารเมือง ผู้สอนอธิบายเพิ่มเติมทฤษฎีพึ่งพา (Dependency theory) ซึ่ง อธิบายความหมายได้ว่า เป็นความสัมพันธ์เชิงแลกเปลี่ยนที่ไม่ได้เท่าเทียมกัน ระหว่างประเทศทุนนิยมที่ พัฒนาแล้ว กับประเทศที่กำลังพัฒนา หรืออีกนัยหนึ่งเป็นความสัมพันธ์ที่ไม่เท่าเทียมกัน ทำให้นักศึกษามี ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

คำถามที่ 6 ทศนคติของนักการเมืองต่อระบบโครงสร้างพื้นฐานในระบบสาธารณูปโภคของ ประเทศไทย

ตามความเข้าใจของนักศึกษา พบว่า หากมองในเชิงการพัฒนาประเทศมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ นักการเมืองหรือผู้บริหารประเทศต้องกำหนดทิศทาง และนโยบายในการวางโครงสร้างพื้นฐาน หรือให้เกิด ประโยชน์ในการพัฒนาประเทศไทย ดังนั้น นักการเมืองจึงมีทัศนคติในการกำหนดทิศทางในการนำพา ประเทศสู่ความเจริญ จึงต้องเข้าใจในบริบทดังกล่าว ผู้สอนเสริมอธิบายเพิ่มเติมว่า ผู้บริหารประเทศและ นักการเมือง มีการวางแผน และกำหนดทิศทางผ่านระบบรัฐสภา โดยมีรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องในการกำกับ ดูแล เพื่อสร้างความเจริญให้กับประชาชน

อภิปรายผล

มุมมองความคิด ด้านวิศวกรรมศาสตร์: การเมืองการปกครองที่พึ่งพา ตามทัศนคติของนักศึกษา คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ จากภาพรวมการศึกษา คั่นคว้า และการวิจัย การสนทนากลุ่ม ทำให้เข้าใจได้ว่า ศาสตร์ 2 ศาสตร์ ว่าด้วยวิศวกรรมศาสตร์ และรัฐศาสตร์ สามารถมีกิจกรรมร่วมกันได้ เป็นอย่างดี ในเชิงการบูรณาการร่วมกันที่มีประโยชน์ ในการพัฒนาประเทศชาติ โดยเฉพาะเมื่อนำแนวคิด และทฤษฎีการพึ่งพามาประยุกต์ใช้ร่วมกันกับการบริหารพัฒนาของนักการเมือง นักปกครอง ที่ต่อยอด องค์ความรู้ จากพื้นฐานทางด้านสาธารณูปโภค ในเชิงวิศวกรรมศาสตร์ มาประยุกต์ใช้กับศาสตร์ว่าด้วย เรื่อง การบริหารบ้านเมือง แบบอย่างรัฐศาสตร์ จะเกิดประโยชน์ กับประเทศชาติได้เป็นอย่างดี สำหรับ บริบทที่นักศึกษาตามความเข้าใจในหลักรัฐศาสตร์ หลักวิศวกรรมศาสตร์ ซึ่งเป็นศาสตร์ที่ผสมผสานกันได้ อย่างลงตัว มีความเชื่อมโยงกันและกัน ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างรัฐศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์ในมุมมอง ของนักศึกษาเห็นเป็นประเด็นว่า เป็นศาสตร์ที่แตกต่างกัน เป็นเรื่องที่เข้าใจค่อนข้างยาก แต่เมื่อทำความเข้าใจโดยอธิบายหลักการและเหตุผลถึงความร่วมกันนั้นแล้ว นักศึกษามีความเข้าใจในบริบทดังกล่าว สำหรับพื้นฐานของนักการเมืองควรมีความรู้พื้นฐานในเชิงวิศวกรรม ซึ่งนักการเมืองส่วนใหญ่ มีคุณวุฒิทาง การศึกษาแตกต่างกัน แต่หากมีการนำศาสตร์ต่าง ๆ มาบูรณาการ มาเรียนรู้คู่ขนานกัน สามารถทำความเข้าใจร่วมกันได้เป็นอย่างดี อย่างไรก็ตาม ความเข้าใจในเชิงทฤษฎีการพึ่งพา (เชษฐา พวงหัตถ์, 2558, เสรี พงศ์พิศ, 2563) ก็เช่นเดียวกัน การมีแนวคิดที่ต้องพึ่งพา ในด้านการบริหารจัดการครัวเรือน ตลอดจน การบริหารกิจการบ้านเมือง เป็นความสัมพันธ์เชิงแลกเปลี่ยน ก่อให้เกิดการพัฒนาประเทศชาติ และ นานาชาติ ได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

1. การเรียนการสอนในยุคปัจจุบัน มีการประยุกต์ใช้ในทุก ๆ ศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ผู้สนใจอาจจบ การศึกษาศาสตร์หนึ่ง ที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการทำงาน เพียงแต่การปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบัน กล่าวคือ ไม่ว่าจะจบการศึกษาหรือมีคุณวุฒิการศึกษาศาสตร์ที่ต่างกัน ก็สามารถนำมาประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ จะทำให้ดำรงชีพอยู่ได้อย่างมีความสุข
2. หากข้อค้นพบนี้เป็นประโยชน์ สามารถสร้างแรงบันดาลใจ เป็นจุดเปลี่ยนในการสร้างอาชีพ ทางเลือก อาชีพเสริม ซึ่งเป็นอาชีพที่มั่นคงได้

เอกสารอ้างอิง

เชษฐา พวงหัตถ์. (2558). ทำความเข้าใจเรื่องการพัฒนาผ่านข้อถกเถียงทางทฤษฎี. *วารสารพัฒนาสังคม*, 17(1), 135-151.

ชันวา สุดตา. (2564). *สถาบันพระปกเกล้า : รัฐธำธิปไตย*. สืบค้นจาก <http://wiki.kpi.ac.th/index.php>

พรเศรษฐีวุฒิ ปัญญาอิสกุล. (2564). *การเมืองการปกครอง*. สืบค้นจาก

<https://sites.google.com/site/pisitsuriyachan/1-1-khwam-hmay-karmeuxng-kar-pkhrxng/1-1-khwam-hmay-karmeuxng-kar-pkhrxng>

วิศวกรรมความรู้. (2555). *วิศวกรรมศาสตร์*. สืบค้นจาก <http://engineeringknowledgenew>

logspot.com/search?updated-max=2012-10-06T06:28:00-07:00&max-results=1&start=1&by-date=false

เสรี พงศ์พิศ. (2563). *ทฤษฎีพึ่งพาและพัฒนาแบบไม่เท่าเทียม*. สืบค้นจาก <https://siamrath.co.th>

[/n/126549](https://siamrath.co.th/n/126549)

อภิสิทธิ์ ธงไชย. (2556). เทคโนโลยีและวิศวกรรมคืออะไรในสะเต็มศึกษา. *นิตยสาร สสวท*, 42(185),

35-37.